

God undervisning - interview med Lene Tanggaard del 1

Lene Tanggaard, professor i psykologi og rektor for Designskolen i Kolding, skriver letlæste men langtfra letfordøjelige bøger om kreativitet og læring. Jeg har med stor fornøjelse læst *Det Kreative Nej*, *Læringsglemsel*, *FAQ om kreativitet* og den fremragende grundbog *Pædagogisk Psykologi*. Den seneste (skrevet med Keld Skovmand): *Hvad vi taler om, når vi taler om at lære* smiler til mig på natbordet.

I denne første del af interviewet kan du læse om god undervisning som, ifølge Tanggaard, handler om at myndiggøre og frigøre. God undervisning skal frigøre eleven fra deres umiddelbare livsverden. Den skal tage eleverne med ind i en faglig verden, for at gøre dem i stand til at gå ud i verden igen. Friheden vokser ud af afhængigheden og hvorfor og hvem er de vigtigste didaktiske spørgsmål. Tanggaard er inspireret af den situerede læringsteori og opmærksomheden på de didaktiske intentioner man har, og det der rent faktisk udfolder sig i undervisningen. Tanggaards bedste råd er: "Stå ved den man er. Som underviser er man sit eget vigtigste instrument. Man skal slibe det instrument, og man skal sørge for at få det luftet, man skal gå i supervision, man skal drøfte sin undervisning med kollegaer, men man kan ikke lave sig selv om. Mit bedste råd er, at få det bedste ud af de styrker man har som underviser, og så selvfølgelig arbejde med svaghederne (...) Det er helt grundlæggende, at stå ved hvem du er, den måde og de erfaringer som den enkelte lærer har, dømmekraften i forhold til, hvad god undervisning er."

God undervisning skal myndiggøre og frigøre

- *Hvad er god undervisning? Kan du komme med et godt eksempel?*

"God undervisning skal myndiggøre og frigøre. Jeg har lige fået en mail fra en studerende på Designskolen, som spørger hvordan vi som skole forholder os til antiracisme. Hun skriver, at vi som skole skal have en holdning til antiracisme, og at vi skal være opmærksom på, hvorvidt der er antiracisme i pensum og i undervisningen. I det hele taget skal det gennemsyre hele skolens virke. Den sad jeg lidt med. Så svarede jeg hende med straffelovens paragraf 266 stykke b, hvor der er en formulering omkring, at hvis man forhåner eller på anden måde ytrer mishag overfor folks tro eller seksuelle orientering, så er det strafbart op til to år. Jeg skriver til hende, at vi som skole er reguleret af den lov, der er i det land, vi virker i, herunder straffeloven og alle mulige andre love. Vi har ikke lagt loven, eller andre love vi er reguleret under op på skolens hjemmeside. Samtidig siger jeg, at hun til enhver tid skal komme til mig, hvis der

er tegn på, at der er foregået noget strafbart på skolen. Så skal vi selvfølgelig tage os af det. Vi skal myndiggøre og frigøre i alt det, vi gør, ideelt set i samme bevægelse.

Udover det mener jeg også at der er tre centrale værdier, som skal karakterisere skolen, nemlig åndsfrihed, frihed i ånden til at kunne tænke og tale frit, ligeværd mellem mennesker og demokrati (f.eks. skrev jeg til hende: vi taler sammen om det her, og jeg inviterer dig til yderligere dialog om det). Er det undervisning? Nej, men det handler om skole, og det handler om, at jeg også kunne respondere i hendes umiddelbarhedsniveau. Jeg kunne have skrevet til hende: Det er også forfærdeligt, det har du også fuldstændig ret i, og lad os endelig lave det hele om nu! Men jeg vil gerne gøre det til en pædagogisk diskussion. Det er skolens opgave at uddanne, også i forhold til disse svære problematikker.”

God undervisning skal frigøre eleven fra deres umiddelbare livsverden

“Det at myndiggøre og frigøre hende, det er at oplyse hende, således at hun faktisk bliver i stand til bedre at kunne agere. Der er i ungdommen lige nu et enormt stort behov for at gøre noget. Betydningen af uddannelse i den verden vi lever i, det handler om at myndiggøre. Det handler om at give unge en mulighed for at bruge alt den energi, de helt klart har på en dannet og vidensbaseret måde. Rent faktisk at gøre dem i stand til at agere i verden. Det er det god undervisning skal. Den skal frigøre eleven/den studerende fra deres umiddelbare livsverden, og give dem mulighed for at udforske en fremmed verden gennem fagene og undervisningen, for så selvfølgelig at komme tilbage til den konkrete virkelighed, men på en mere kvalificeret måde.”

Tag eleverne med ind i en faglig verden for at gøre dem i stand til at gå ud i verden igen

- Hvordan kunne man som underviser konkret gøre? Hvad ville et konkret eksempel på det være?

“Det er, at man som underviser f.eks. kender straffeloven. En god underviser skal kende sit fags grundlæggende begreber. En dygtig underviser skal have et enormt fagligt overblik, således at man er i stand til at planlægge, tilrettelægge og gennemføre undervisning. Men også, at man har det faglige overskud, der skal til for at kunne

involvere elever/studerende og faktisk respondere på det, de er optaget af. Hvis man er dårlig forberedt, er man ikke improviserende, og så kan man ikke ret godt inddrage elever. Man kan lave gruppearbejde, men reelt involverende undervisning kræver et stort fagligt overskud hos underviseren.

Det er også derfor, at vi ikke kan reducere skolens rolle til et spørgsmål om læring. Man kan kun holde skole gennem undervisning. Så hvis vi skal blive konkret: underviseren skal kende forskellen på undervisning og læring. At man forstår, hvad undervisning egentlig er. Det kan der selvfølgelig være forskellige variationer af, hvad det egentlig er. Men at man også forstår, at opgaven er at tage eleverne/de studerende med ind i en faglig verden, for derigennem at gøre eleverne i stand til at gå ud i verden. Man lærer i skolen for at komme ud igen. Det med at komme ud igen: Biesta taler jo om kvalificering, socialisering og subjektivering. Man kvalificerer til noget uden for skolen. Socialisering: man skal kunne finde ud af at gå i skole, og finde ud af at begå sig i det samfund, der er udenfor og subjektivering: man skal myndiggøre og frigøre. Det sidste lægger jeg meget vægt på, men de to andre ting er ligeså vigtige.”

Friheden vokser ud af afhængigheden

- Alexander von Oettingen taler om undervisning som et paradoks. Hvad tænker du om det?

”Det er jeg meget enig i. Som psykolog er det jo noget helt grundlæggende, viden om at vi mennesker fødes ind i en interdependens. Vi fødes ind i en afhængighed af andre, i første omgang vores forældre eller andre primære omsorgsgiver. Men jo også en social, historisk og kulturel verden, som vi skal disciplinere eller kultivere os i forhold til for at blive borgere i et samfund. Interdependens, man underlægger sig. Det ligger også i subjektbegrebet, man subjugerer for at kunne blive sig selv. Friheden vokser ud af afhængigheden. Du starter ikke i friheden. Det vil svare til kaos, det før, prænatur. Det at blive opdraget, som vi idag kalder coaching, men i virkeligheden kan jeg godt lide det ord: op-drage. Man drages op, man undervises. At man får øje på, hov, der er noget, der er større end mig her, som jeg i virkeligheden har gavn af at lære.”

Arbejde på ydersiden og på indersiden

- Hvordan skal man som underviser afparadoksere? Hvordan skal jeg som undervisere f.eks. afparadoksere det både at være tæt på og langt fra, frihed og tvang? Hvordan skal jeg arbejde med det i min undervisning?

“Man skal jo gøre det, og så skal man tale om det. Jeg har de senere år mødt mange lærere, som oplever at den selvfølgelig - fra generationer til generationer - viderebragte fortælling om hvad skole og uddannelse er, er på vej ud. De har svært ved at forklare til forældre, hvad de gør, hvorfor de gør og svært ved at vinde legitimitet og autoritet. Derfor tror jeg, at man bliver nødt til at fortælle og forklare om, hvad der her er for noget. Hvorfor er det, at vi ikke kan reducere skolen til en læringsanstalt eller en fabrik. Hvorfor er det, at det ikke altid er effektivt men ønskværdigt. Den tror jeg er vigtigt. Og så også at gøre det. Ikke underlægge sig de lette billeder af, hvad det hele handler om.

Jeg tror mange lærere er i tvivl om: nytter det her noget? Skal jeg lave flipped classroom i stedet for det, jeg laver lige nu? Eller skal jeg lave online? Hele tiden at være i tvivl om, hvorvidt det her, det kan et eller andet. Det tror jeg er noget af det værste, der kan ske for skolen. At stå ved, at turde gøre det man ved rent faktisk virker med de elever, man nu har. At bruge sin dømmekraft. Både at arbejde på ydersiden og på indersiden. På ydersiden at forklare elever, forklare forældre, forklare omverdenen: hvad er gymnasiet? Hvad er folkeskolen? Hvad er forskellen? Indadtil også forklare men også gøre og vise.”

Den dobbelte tillid

“Det at afparadoksere undervisningen må ikke alene blive en teoretisk øvelse. Jeg er, fra Løgstrup, inspireret af ideen om den dobbelte tillid: kom, jeg skal vise dig noget! Lige nu kan du ikke se, at det skulle have nogen som helst form for værdi, men du bliver nødt til at have tillid til, at jeg har været der, eller at jeg ved, at det er gavnligt for din udvikling, fordi jeg er superior, altså at jeg - ligesom i supervision - er fagligt overlegen, jeg ved mere end du gør. Men det er jo ikke det samme, som at vi ikke er ligeværdige som mennesker. Men når vi træder ind i undervisningsrummet, når vi holder skole, så er det dagsordenen, og så må du hjertelig gerne udfordre. Fordi hvis jeg gør det her, altså tør vise vej gennem fagene og undervisningen, så bliver du klogere end jeg er. Det fordrer virkelig den dobbelte tillid. Eleven skal have tillid til læreren og lærerens evne til rent faktisk at løfte opgaven. Omvendt skal læreren jo også have tillid til elevernes evner og kapaciteter, til at træde ind i rollen som elever.”

Vi siger nej til noget for at sige ja til noget andet

“Det her er en del af det, jeg er meget optaget af i min bog ”Det Kreative Nej”, det at vi afgrænser ting. At vi laver distinktioner. Vi siger nej til noget, for at kunne sige ja til noget andet. Det som skolen og uddannelsessystemet skal sige nej til i øjeblikket, det er f.eks. at sige nej til at blive identitetspolitikens anker, eller sige nej til at blive en læringsanstalt, eller sige nej til at blive subjekt for alt muligt som samfundet vil have. For lige præcis at kunne give samfundet den skole, som der er brug for. Leo Konnerup har i sine tekster meget fint formuleret det noget i retning af, at omverdenen skal stille krav til skolen, det er legitimt. Det er også legitimt, at jeg som borger siger: hvad bruger i alle pengene på?”

Pædagogikken virker i kraft af at være fri

”Men hvis man begynder at definere pædagogikken og fjernstyre alle de anvendte metoder og praksisser, så får man problemet. Pædagogikken virker i kraft af at være fri. Hvis politikerne siger, at vi vil have kvalitet i undervisningen, eller vi vil have mere læring, og de så samtidig siger: i skal gøre det på den her måde. Så knækker filmen, fordi pædagogikken virker i kraft af at være sig selv, i forhold til noget andet. Det er det der med at afgrænse, og turde sige: Det kan godt være, at der findes en eller anden læringsmetode som nogle amerikanske forskere har fundet frem til i 1950erne var effektiv og øgede elevernes motivation. Det kan også godt være, at vi skal lade os inspirere af det, men man kan ikke sige: Ok, nu gør vi så bare skolen på den måde alle steder, fordi det virker. For det ved vi ikke noget som helst om. Pædagogik virker ikke på den måde.”

Hvorfor, hvad og hvem er de vigtigste didaktiske spørgsmål

- Hvad er de vigtigste didaktiske spørgsmål?

”De ligger jo fx i de klassiske didaktiske modeller. Hvorfor gør vi det her? På et møde, jeg lige har været til i et internationalt netværk af rektorer for designskoler i hele verden, sagde en rektor meget fint, at vi i de seneste 15 år har talt meget om ”how to”, hvordan underviser vi. Hvordan bliver vi bedre designere osv.? Vi skal i højere grad spørge: hvorfor designer vi? Den formulering er en vigtig didaktisk formulering. Udeskole er godt. Hvorfor? Online er

effektivt. Hvorfor? For hvem, hvornår og hvordan? Jeg synes, at hvad og hvem er rigtig vigtige også. Det har i mange år været illegitimt at tale om indhold: hvad skal vi lære? Vi har været meget optaget af, hvordan man lærer - metoder. Men hvad skal vi egentlig lære? Hvad skal der f.eks. ind i et curriculum på en designskole anno 2020? Eller i en folkeskole i historie i 8. klasse eller i billedkunst i 6. eller fysik.

Og så jo også: hvem? Det er nok kreativitetsforskeren i mig, som er optaget af, hvor eleverne f.eks. er henne? Hvordan inddrager og involverer vi elever? Da jeg var formand for rådgivningsgruppen omkring Fælles Mål, sagde lærerne undervejs to ting, som jeg synes er vigtige. De ville i højere grad gerne diskutere hvorfor. Altså, hvad er formålet med skolen? De mente, og jeg mener også, at vi har lidt under en art formålsglemsel. Det andet er, at de enormt gerne vil inddrage eleverne. De oplevede at meget målstyring og meget centralstyring kan være en forhindring. Nu sidder jeg i karakterkommissionen og var til møde i går. Der er en kæmpe risiko for, at vores konklusioner bliver at detailstyre endnu mere. Med hvordan skal lærere give feedback og bla bla bla. Jeg sad og tænkte: måske skal ministeriet vejlede mindre, fordi alle de gode intentioner - nu skal vi have øget kvaliteten, mere læringskultur - alle de gode ting, vi vil, stiller sig ofte i vejen for sig selv, hvis det bliver til nye opgaver på skal-paletten. Så hvad og hvem. Hvor er eleverne henne? I udskolingen er det i hvert fald noget at arbejde med der, og jeg tænker også i gymnasiet. Hvem er det, der sidder der, og hvorfor sidder de der?"

Stå ved den du er

- Hvad er dit bedste konkrete undervisningsråd til en gymnasielærer?

“Stå ved den man er. Som underviser er man sit eget vigtigste instrument. Man skal slibe det instrument, og man skal sørge for at få det luftet, man skal gå i supervision, man skal drøfte sin undervisning med kollegaer, men man kan ikke lave sig selv om. Mit bedste råd er, at få det bedste ud af de styrker man har som underviser, og så selvfølgelig arbejde med svaghederne. Tit kommer vi til at overgøre vores styrker og glemme at kigge lidt på svaghederne. Det er helt grundlæggende, at stå ved hvem du er, den måde og de erfaringer som den enkelte lærer har, dømmekraften i forhold til, hvad god undervisning er. Den dømmekraft er blevet meget undermineret de senere år.

Nu skal vi have ud med erfaring og ind med viden, nu skal vi evidensbasere. Ja, det skal vi, men vi ved jo også godt at vide, at evidens, det handler om at trække på den bedste viden der er, man skal læse og man skal udfordre sig selv

intellektuelt og akademisk. Men evidens handler faktisk basalt set om at tage klienten, eleven eller patienten alvorligt, at møde denne, hvor denne er og på den baggrund træffe valg om metoder og tilgange. Det vil sige, at en god underviser altid først og fremmest tager hensyn til de elever man har. På basis af det træffer man valg omkring metoder, indhold og viden osv.”

Mit råd til psykologilæreren er: Brug psykologiens klassiske eksperimenter, byg evt. selv nogle. Inddrag elevernes erfaringsverden og brug denne som afsæt for at komme omkring de faglige begreber. Vis eleverne, at teorier, metoder, begreber og modeller er udviklet af nogle med bestemte hensigter for øje. Lær dem at åbne teoriernes kølehjelm og vis dem, hvordan teorierne er udviklet. Overvej enkelte originaltekster, så eleverne ikke kun læser lærebøger.”

Vi skal forske i det, der er

- Og hvis den nye gymnasielærer kun måtte læse én bog eller én teori, hvad skulle det så være?

“Hmm. Så skal det være ”Læringsglemsel”, - som Marianne Jelved sagde - hvor jeg afslører undervisningens hemmelighed. Nej, det skal det selvfølgelig ikke være. Det handler jo om, hvor jeg er. Jeg er meget optaget af - i ”Uren Pædagogik” har vi den der formulering omkring - at vi skal forske i det, det er. Jeg er optaget af den pragmatiske grundfigur, der ligger der. Vi skal tage afsæt i de elever vi har. Du skal tage afsæt i den, du er som underviser, i stedet for at blive ydrestyret af noget der virker. Det er pragmatismen. Jeg kan godt selvfølgelig lide John Dewey. ”Democracy and Education” kunne være et sted at starte.”

Hvad er det jeg rent faktisk gør

“Jeg er også meget inspireret af den situerede læringsteori. Det er jo ikke direkte en teori om skole. Men noget af det, det har kultiveret hos mig, det er en opmærksomhed på, på den ene side de didaktiske intentioner man har, og på den anden side, det der rent faktisk udfolder sig i undervisningen. Donald Schön er i øvrigt også en teoretiker, man kunne læse: ”Educating the Reflective Practitioner.” Så vi ikke går rundt og tror, at vi underviser på en måde, vi i virkeligheden ikke underviser på. Men at vi er opmærksomme på vores ”theories in use”, hvad er det jeg rent faktisk gør? Er der samklang? Der er der heldigvis nogle gange og andre gange så... Hvis man ser sig selv på video, og man i

metaforisk forstand får sat et spejl op, hvis man opdager og snubler i et eller andet. Der er jo tit der, man lærer noget som underviser.

Kollegial sparring, supervision og udviklende fællesskaber

- Så hvad er det konkrete værktøj der kan forbedre min undervisning. Er det aktionslæring?

”Ja, det er også et af de eksempler jeg bruger i min nye bog ”Det Kreative Nej”, hvor jeg inspireret af - og været med til at evaluere – projektet ”Nest” i Århus Kommune. Noget af det, der virker i ”Nest”, som ser ud til at skabe trivsel og en ok faglig udvikling hos eleverne, det er at lærerne arbejder sammen, og i øvrigt også arbejder sammen med pædagogerne, og at lærerne selv har ejerskab til det de gør. De har selv været med til at udvikle og sætte præg på, hvordan det skal fortolkes i en århusiansk kontekst. Det er noget af det allervigtigste.

Tilbage til noget af det jeg startede med at sige: Hvis undervisningen handler om at myndiggøre og frigøre, socialisere og kvalificere. Så er det også ekstremt vigtigt, at den der har ansvaret for det, selv er myndiggjort og ikke er underlagt ydre styring i for høj grad. Der vil altid være ydre styring. De legitime krav der er til ens virksomhed, at man forstår at de er legitime, men hvis man går rastløst op i kravene, så har man ikke indløst sin opgave. Så aktionslæring, læringscirkler, kollegial sparring, udviklende fællesskaber og supervision kan forbedre din undervisning. Supervision: det er så mærkeligt, at psykologer obligatorisk, for at blive autoriseret, skal i supervision. Mens lærere, de kan bare drøne lige ud i det. Man bliver en god underviser af at engagere sig i opgaven. Nogle gange har vi bare brug for at have en ven i hånden samtidig. At kunne udvikle sprog sammen om undervisning og pædagogik.”

Jeppe Ejlskov

NOV18

101 metoder til bedre undervisning

God undervisning handler om aktive deltagere, og med bogen *101 metoder til undervisning af børn og unge* er det Annette Hildebrand Jensen og Helle Kloppenborgs ærinde at hjælpe undervisere med netop det.

Bogen er skrevet til alle undervisere - foredragsholdere, formidlere, instruktører, lærere og konsulenter. Og det er forfriskende at det ikke er for siloopdelt, men i stedet handler om hvordan person x kan hjælpe person y til nye erkendelser.

Bogen er delt op i to dele. Den første med overordnede overvejelser om undervisningens forskellige komponenter: underviseren, deltageren, indholdet, relationer mm. I alt 10 grundlæggende elementer mener de at kunne se i alle former for undervisning.

Derefter kommer et kapitel om os – dig om mig. Altså om personen der skal undervise. Dette kapitel er bogens tyndeste – det stille flere spørgsmål end svar og nogle af rådene er ret banale: ”husk at øve dig”, ”det er vigtigt at være venlig”. Jeg ville også ønske, at forfatterne trådte lidt tydeligere frem: Hvad inspirerer dem? Hvem er deres didaktiske forbilleder? Hvilke metoder har de hver især på en top-5?

Tanken er nok, at de netop *ikke* vil fylde, men lade det være op til underviseren selv at komme med passende svar. Da bogen netop er skrevet til mange typer af undervisere.

Metoder til enhver lejlighed

Bogens anden del er bogens styrke og formål: At præsentere gode didaktiske metoder. Og her er den stærk. For at gøre bogen mere anvendelig som praktisk opslagsbog – hvilket den skal forstås som – har Jensen og Kloppenborg sat metoderne ind i et fint skema - se nedenfor.

Man kan altid bruge inspiration

Jeg har læst flere af sådanne metode-bøger, og jeg synes at det tit var det samme man læste. I *101 metoder* er der mange jeg aldrig før har set, og mange som jeg vil glæde mig til at afprøve. Det kunne være øvelse 28 med små *breakers* i form af energiskabende opgaver eller øvelse 54 med at skabe opdele klassen i 'meningsfelter' hvor eleverne kan stille sig efter anskuelse. Metoder varierer fra 5 til 120 min og alle fag vil kunne inspiration.

Vores (min) hverdag er ofte præget af en vis form for nødvendig rutine. Derfor er godt engang imellem at læse en bog der får en til lige at genoverveje hvorfor og hvordan man underviser. Det kan bogen, men den kan især bruges punktvis: ved lige at tage ned fra reolen og finde inspiration til en øvelse til morgendagens undervisning.

De didaktiske metoder er omskiftelige variable i en undervisers hverdag. Konstanten i de hverdage er underviseren selv. Det er os undervisere der skal orkestrere og inspirere i undervisningen. Det er os der skal være de mest engageret, og hvordan man opnår dette, siger bogen ikke meget om – men det er på den anden side nok heller ikke dens ærinde.

101 metoder til undervisning af unge og voksne

Annette Hildebrand Jensen og Helle Kloppenborg

Hans Reitzels Forlag

	Dialogorienterede metoder	Problem- og projekt-orienterede metoder	Handlingsorienterede metoder	Refleksivt orienterede metoder	Formidlings- og evaluerings-orienterede metoder
Metoder, der opbygger fællesskabet	- Morgensang - Banko	- Tag en makker - Terningerne bestemmer	- Byg sammen - Elevatorblikket - Anerkendende kvitteringer - Rundehatten	Undrerunden	- Fremlæggelser på række - Mød hinanden
Metoder, der indfanger forforståelser	- Indflyvning - Samskabelse	- Søgeord - Sortering - Det analytiske blik	Doodletegning	- Den narrative graf - Startsætning	Padlet
Metoder, der engagerer og involverer	- Omvendt brainstorm - Tag stilling - Afslut sætningen - Talebobler	- Den lille undren - Giv en (op)gave - Variér konteksten	- Tal med tændstikker - Spil på nye måder	- Grib udfordringen - Cinamateket - Oplæg med stop - Spejling - Jeopardy online	- Fortælleringen - Der var engang - Mangfoldige præsentationer
Metoder, der udforsker og undersøger	- Arvefølgen - Tre domæner - Metablik	- Sightseeing - Dogmer på spil - Et andet perspektiv - Tankeeksperimenter - Efterlyst	- Sig det med modeller - Partnerinterview - Gæt, hvem jeg er - Spørg mig	- Notater med mening - Autentiske spørgsmål	- Æskepost - Med ryggen til
Metoder, der forklarer og udfolder forståelse	- Matrixgrupper - Rokade	- Begrebsblomst - Dobbelt bogholderi - Stævnemøder - Virtual deltager	- Fotografering - Fisk et spørgsmål - Meningsfelter - Praksisbesøg	Begrebskort	- Flipped video - Den uventede gæst
Metoder, der udvikler viden og bringer den i spil	- Teorier på plakaten - Dialogdetektiver - Gode spørgsmål	Livlinen	- Små optagelser - Temavæg - Ordcirkel - Ser du?	- En ny fortælling - Anonyme kuverter - Systematik	- Energikort - Snup ordet - Hashtag
Metoder, der blotlægger læring	Knuder på snor	Tak for sidst	- Gode forklaringer - På skift - Vind og forsvind - Tegn dit svar - Læringstegning	- E-quiz - Små opgaver	- Find fem fejl - Brug tavlen - Kortene på bordet - Tak for sidst
Metoder, der understøtter mening og transfer	Grafisk plan	Afprøvning	Billedrefleksion	- Forstør et ord - Tænketekst - Proceskurven - Brev til fremtiden	- Stregen bestemmer - Feedback 2.0